

2017 YILI TEMEL EĞİTİM KURUMLARI YAPIM PROGRAMI

HAZIRLAMA ESASLARI

A- TEMEL İLKELER VE HEDEFLER

Türk Eğitim Sistemi'nin amaçları, bu amaçlara ulaşmayı sağlayacak sistem basamakları ve temel eğitimin nicelik ve nitelik açısından hizmetine ilişkin temel ilkeler genel çerçevesini oluşturmaktadır. Bunlar;

- İkili eğitime son vererek tekli eğitime geçmek,
- İlkokul ve ortaokul kurumlarında derslik başına düşen öğrenci sayısını aşamalı olarak 24 öğrenciye indirmek,
- Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak,
- İklim ve ulaşım durumu elverişli ve güvenlik sorunu olmayan küçük yerleşim birimlerindeki öğrencileri merkezi konumdaki okullara taşıyarak kendilerine nitelikli eğitim olanağı sağlamak,
- İklim ve ulaşım durumu elverişli olmayan veya elverişli olduğu halde güvenlik sorunu bulunan küçük yerleşim birimlerindeki çocuklarımıza da Yatılı Bölge Ortaokullarında (YBO) öğrenim olanağı sağlamak,
- Okulları, çağın gereklerine uygun araç ve gereçlerle donatmak,
- Çocuklarımızın zihinsel ve bedensel yeteneklerinin geliştirilmesi yanında gelişmelerini de güvence altına alacak fiziki altyapıyı gerçekleştirmek,
- Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerinin sağlanması amacıyla tüm eğitim kurumlarını ulaşılabilirlik ölçütlerine uygun hale getirmek,
- 12 yıla çıkarılan (4+4+4) zorunlu eğitim doğrultusunda gerekli altyapı eksikliklerinin giderilmesini sağlamak,
- İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar halinde kurulmasını sağlamak,
- Mevcut eğitim kurumlarımızın sağlık şartlarına uygun ve kendilerinden beklenen hizmetleri eksiksiz yerine getirebilmeleri için tamamının fiziki altyapı eksikliklerinin giderilmesi hususunda gerekli tedbirleri almak,
- Herkes için güvenli, kapsayıcı ve etkili öğrenme ortamları sağlayacak eğitim tesisleri inşa etmek ve mevcut olanları yenilemek,
- Öncelikle birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde yer alan eğitim kurumlarından başlanmak üzere mevcut binaların onarım ve güçlendirmesine devam etmek,

olarak benimsenmiştir.

B- TEMEL EĞİTİM GELİRLERİ

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 76. maddesine göre temel eğitime ait gelir kaynakları;

- Her yıl Merkezi Bütçeden ayrılacak ödenekler,
- Özel idare bütçesinden (bu kanun hükümleri gereğince sağlanacak gelirler hariç) yıllık gelirlerinin en az %20'si oranında konulacak ödenekler,

- Köy okullarına gelir sağlamak üzere tahsis edilen araziden ve okul uygulama bahçesinden elde edilen gelirler hariç, köy bütçelerine her yıl gelen gelirin en az %10'u oranında konulacak ödenekler,
- Mahkemelerce hüküm olunanlar da dâhil olmak üzere bu kanuna göre verilecek para cezaları,
- Gelirleri okullara ve medreselere, diğer ilim müesseselerine tahsis edilmiş bulunan mazbut vakıflar hasılatından her yıl Vakıflar Genel Müdürlüğünce bütçe ile tespit edilecek gelirlerle mütevelliler tarafından idare olunacak vakıflardan ayrılacak hisseler,
- İktisadi devlet teşekkülleri, özel kurumlar, dernekler veya hayırsever kimseler tarafından yapılacak her türlü mal, para bağışları ve vasiyetler,
- Faizler,
- Hurdaya çıkacak okul, eşya ve levazımının, işe yarayamayacağı anlaşıldığından veya yenisi yapıldığından satılmasına karar verilen okul binaları enkazının veya okul yerinin değiştirilmesi dolayısıyla bu Kanuna göre istifade edilmeyecek durumda kalan arsa ve tarlaların satışından elde edilecek gelirler,
- Sözleşme gereğince kısmen veya tamamen yerine getirilmeyen okul yapım işleri nedeniyle, müteahhitlerinden alınacak gecikme veya benzeri tazminatlar ve müteahhitlerin irat kayıt olunacak teminat akçeleri,
- Değişik mevzuat düzenlemeleri kapsamında -daha önceki yıllarda Devlet Yatırım Programında olup tamamlanan yatırımlardan artan ödenekler ile "Okul ve Eğitim Yerleşkesi Gibi Eğitim Tesislerinin Eğitim Öğretim Hizmetlerinde Kullanılması Kaydıyla Kiralanmasına Dair Usul ve Esaslar" çerçevesinde elde edilen kira gelirleri gibi- elde edilen diğer gelir kaynakları,

olarak belirlenmiştir.

C- TEMEL EĞİTİM GİDERLERİ

222 sayılı Kanuna göre sağlanan gelir ve ödenekler bu Kanunun 77. maddesindeki hükümler yerine getirilmek şartıyla;

- Köy, kasaba ve şehirlerdeki temel eğitim kurumlarının ve öğretmen lojmanlarının yapım, tadilat, esaslı onarım, her türlü ilk tesis ve okul eşyası, ders aletleri ile arsa ve arazi istimlak masraflarına sarf olunur.
- Küçük onarımlar, okulların genel giderleri, öğrencilere parasız olarak verilecek okul kitapları ve yoksul öğrencilere verilen ders levazım bedeli, öğrencilerin yiyecek, giyecek noksanlarının telafisi, esaslı hastalıklarının tedavisi, pansiyonlu ortaokulların ve tamamlayıcı kursların ve sınıfların masrafları gibi her türlü giderlere sarf olunur.

D- PROGRAM HAZIRLANMASI

I- Genel İlkeler

2017 - 2018 Eğitim - Öğretim Yılında zorunlu eğitim çağındaki tüm çocukların 12 yıllık kesintisiz eğitime kavuşturulması ve okul öncesi eğitimin ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla;

- Yeni teklif edilecek projelerde; okul türü itibarıyla ülke genelindeki derslik başına düşen öğrenci sayısı ile okulun yapılacağı bölgedeki (il-ilçe-belde-köy) zorunlu eğitim çağındaki

çocukların okul ve derslik ihtiyaçları, bir dersliğe düşen öğrenci sayısı, öncelikli olarak dikkate alınacaktır.

- Yapım programında, atıl durumda kalacak ve başka kurum/kuruluşlara devredilecek hiçbir yatırıma yer verilmeyecektir.
- İkili eğitim yapılan okulların tekli eğitime geçirilmesi ve sınıf mevcutlarının standartlara indirilmesi amacıyla; arsası yeterli olan ilköğretim okullarına ek bina (ek derslik) yapılacaktır.
- Bakanlığımızca yürütülen eğitim hizmetlerinde ihtiyaçların fazla, maliyetlerin yüksek ancak kaynakların sınırlı olması sebebiyle, mevcut imkânların en olumlu ve verimli şekilde değerlendirilmesi gerektiğinden; Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı dâhilinde gerçekleştirilecek olan okul eklentilerinin (spor salonu, çok amaçlı salon, pansiyon vb.) okulların mevcut altyapı sisteminden (ısıtma, elektrik, su, kanalizasyon, çevre duvarı, saha tanzimi vb.) yararlanılarak belirli bir maliyet çerçevesinde mevcut okulların bahçesine yapılacaktır.
- Taşınmalı ilköğretim uygulaması ile öğrencilerin taşındığı taşıma merkezi olan ilköğretim okullarının fiziki kapasite ihtiyacı giderilecektir.
- Eğitim yatırımı tekliflerinde pansiyon uygulaması, taşınmalı eğitim uygulamasıyla birlikte değerlendirilecektir.
- Mevcut Yatılı Bölge Ortaokullarının tam kapasite ile hizmet vermesi sağlanacaktır.
- Nüfusu az ve dağınık olan küçük yerleşim birimlerinde yer alan geçici okul binalarının yerine yeni okul binası yapılmayacaktır.
- Mevcut temel eğitim kurumlarına ait (anaokulu, ilkokul, ortaokul ile bu kademelerde eğitim hizmeti sunulan özel eğitim kurumları, imam-hatip ortaokulu, YBO vb.) bina ve tesislerin onarımlarının eğitim öğretimin aksatılmadan tatil döneminde yapılması ve Bakanlığımız İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı'nın 2017/6 sayılı Büyük Bakım, Onarım ve Tadilat İşleri Genelgesi hükümleri doğrultusunda yürütülmesi sağlanacaktır.
- Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden tam zamanlı kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam edenlere sunulan eğitim hizmetlerinin niteliğini artırmak ve bu hizmetlerden en üst düzeyde faydalanmalarını sağlamak amacıyla her tür ve kademede eğitim hizmeti sunan okullarda destek eğitim odaları açılacaktır.
- Son yıllarda ülke genelinde sıkça meydana gelen depremlerden, mevcut okullarımızın hasar görmesini önlemek amacıyla, "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde Bakanlık merkez ile koordineli olarak Valiliklerce 1. ve 2. derece deprem bölgelerinde yer alan özellikle yatılı hizmet veren eğitim kurumlarından başlanmak üzere mevcut eğitim yapılarının deprem tahkikleri yapılacak, gerekli görülenlerin güçlendirmelerine bu program içinde yer verilerek eğitim yapılarımızın güçlendirilmesine devam edilecek, deprem tahkiki yapılmayan ve gerekmesi halinde güçlendirilmeyen eğitim kurumunun kalmaması için gerekli tedbirler alınacaktır.
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun, Yapım İşlerinde Yüklenicilerin ve Alt Yüklenicilerin Sorumluluğu başlıklı 30. madde hükmü; "Yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilir. Ayrıca haklarında 27. madde hükümleri uygulanır." şeklinde düzenlenmiştir.

Yukarıdaki hüküm gereği; kullanımdan kaynaklanmayan, yüklenicisi tarafından fen ve sanat kaidelerine uygun olarak imalat yapılmadığı tespit edilen, hatalı, eksik, gizli ve açık ayıplı binaların yüklenicileri ve varsa diğer sorumluları hakkında (bir örneği Valiliklere gönderilen Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 30.01.2017 tarihli ve 1216921 sayılı yazıları doğrultusunda) Valiliklerce hukuki süreç zaman geçirilmeden başlatılacaktır.

- 2016 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında yer alan, ancak yapımı tamamlanamayan işlerden 2017 yılı içinde tamamlanarak hizmete girebilecek projelere öncelik verilecek ve gerekli ödenek tahsisi yapılacaktır.
- Geçen yıllarda programa alınmış, ancak ihalesi yapılmamış işler; eğitim ihtiyacı, mevcut fiziki kapasite, yer ve öngörülen proje bakımından yeniden değerlendirilerek, önceliğini ve yapılabilirliğini yitirmiş veya gerçekleştirilmesinde önemli zorluklarla karşılaşılan projeler bu programda belirlenen esaslar dâhilinde programdan çıkarılacaktır. Bu projelerin programdan çıkarılmasının gerekçeleri, Maarif Müfettişleri İnceleme Raporu ile açıklanacak ve programla birlikte Bakanlığımıza gönderilecektir.
- Yapım, kiralama, kamulaştırma, satın alma işlemlerinde Başbakanlık Tasarruf Tedbirleri Genelgesi dikkate alınacaktır.
- Bakanlığımız hizmetleri için yapılan bağış ve yardımların gerçek ihtiyaçlara yönlendirilmesi ve hayırsever katkısını artırmaya yönelik çalışmalarda gerekli titizlik ve hassasiyet gösterilecektir.
- Karşılığı halk katkısı olarak gösterilen projelerin programa alınabilmesi, bu iş için ayrıca Bakanlığımızca ek ödenek tahsisine ilişkin taleplerin bütçe imkânları ölçüsünde karşılanabileceği dikkate alınarak projenin tamamı için katkının taahhüt edilmesi ya da ihtiyaç duyulacak ilave kaynağın öncelikli olarak mahallince karşılanması halinde değerlendirilecektir.
- Proje tutarlarının arsa durumu, mahalli imkânlar vb. durumlar dikkate alınarak hazırlanacak fizibilite raporlarına göre tespit edilmesi suretiyle; projelerin, planlandığı maliyet tavanı ve süresi içinde bitirilmesi sağlanacaktır.
- Yeni işlerin programa alınması ve mevcutların ikmali için; mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün 16.04.2003 tarihli ve 1769 sayılı Genelgesinde belirlenen esaslara göre proje tutarı tespiti yapılacak, programın Bakanlığımızca onaylanmasına müteakip ihale işlemleri 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, Kamu İhale Genel Tebliği ve Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği esaslarına göre yürütülecektir.
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62. maddesinde belirtildiği üzere mevzuatı gereği, yeterli ödenek, arsa, zemin etüdü, uygulama projesi ve diğer bilgi ve belgeler tamamlanmadan ihaleye çıkılamayacağından, hazırlıkların ve bütçesinin ilgili madde hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.
- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda öngörülen ödenekler il bazında Genel Bütçe Ödeneği adı altında detay programına bağlandıktan sonra, Maliye Bakanlığı'nın serbest bırakma oran ve ilkeleri doğrultusunda İl Özel İdareleri bütçelerine aktarılmak üzere Millî Eğitim Müdürlükleri adına veya Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlıklarına Millî Eğitim Müdürlükleri adına gönderilecek ve yerel imkânlarla temin edilen ödeneklerle birlikte onaylı il yapım programı dâhilinde kullanılacak, programda yer almayan hiçbir proje için harcama yapılmayacaktır.
- 2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında yer verilen bütün bilgilerin en son verilere ve değerlendirmelere uygun olmasına özen gösterilecektir.

- Ödenek aktarımında birliği sağlamak ve okul bazlı bütçe uygulamalarını yaygınlaştırmak için büyükşehir kapsamında olmayan 51 ilin özel idarelerine aktarılmak üzere Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne gönderilen cari nitelikteki ödenekler; yapım programıyla ilişkilendirilmeden İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından kullanılacaktır.
- İl Özel İdarelerinin yıllık gelirlerinin en az %20'si oranında eğitim için ayıracakları ödenekler; 65. Hükümet Programı ve 10. Kalkınma Planı gereği ikili eğitimden tekli eğitime geçilmesi amacıyla öncelikle Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okulların yapım, onarım, donatım ve kamulaştırma gibi harcamalarında kullanılacaktır. Bu kapsamda derslik ihtiyacı olmayan, okul onarım, donatım ve kamulaştırma işlemleri için fazla bütçe gerekmeyen iller cari giderleri için planlama yapabileceklerdir.
- 222 sayılı Kanun gereğince büyükşehir kapsamında olmayan 51 ilin Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında, ilk tesis ve okul eşyası için ayrılan ödenekler, bu yıl ve önceki yıllarda binaları yapılmış ancak donatımı tamamlanamamış okullar ile eşyaları kullanılamaz durumda olan ve yenilenmesi gereken okullar için kullanılabilir.
- Büyükşehir olan illerde; **büyük onarım, ilk tesis okul eşyası, kamulaştırma- satınalma, ve cari harcamalara ilişkin ödenekler, ilgisine göre İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından proje, dosya, okul veya toplu halde il-ilçe millî eğitim müdürlükleri adına gönderildiğinden, Büyükşehir olan iller Tablo-1'in bu ödeneklere ilişkin kısımlarına gelir-gider-harcama girmeyeceklerdir.**
- Büyükşehir statüsündeki iller; 2017 yılı genel bütçe kapsamında mahalline gönderilen İlköğretim Okulları + Ek Derslik ve Anaokulu + Anasınıfı inşaatları ödeneklerini sadece inşaat projelerinde kullanılmak üzere planlayacaklardır.
- 222 sayılı Kanununun 76. maddesi gereği yıl içerisinde ihtiyaç duyulan ek yapım ödenek talepleri, ilin tüm yapım ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığına iletilecektir.
- Mevcut okulların, bakım-onarım ve fiziki altyapı (wc, içme suyu, elektrik vb.) eksikliklerinin giderilmesi sağlanacaktır.

II- Okul Öncesi Eğitim Kurumları

- Okul öncesi eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için yapılacak anaokullarının yer tespitinde; göç alan ve gecekondulaşmanın olduğu yerleşim bölgeleri ve çağ nüfusunun yoğun olduğu yöreler öncelikli olarak ele alınacaktır.
- Okul bahçesi uygun olan alanlara ihtiyaç durumuna göre anaokulu veya anasınıfı ek derslik yapımına yer verilecek olup nüfusu az olan küçük yerleşim yerlerine 1 veya 2 derslikli anasınıfı ek derslik yapımına özen gösterilecektir.
- Daha önceki yıllarda başlanıp halen inşaatı devam eden okulöncesi eğitime ait kurumların 2017 yılı içerisinde bitirilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Halen eğitim-öğretime tahsisli olup değişik nedenlerle kullanım dışı kalan eğitim kurumları ile yeni yapılan okul öncesi eğitim kurumları Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planında öngörüldüğü şekilde öncelikli olarak okul öncesi eğitim hizmetlerinde kullanılacaktır.
- Okul Öncesi Eğitim; 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre, temel eğitim kurumu olmasından dolayı, bütçeden okul öncesi eğitim kurumlarının yapımı için gerekli ödenek ayrılacaktır. Genel Bütçeden tahsis edilen Anaokulu + Anasınıfı inşaatları

ödenekleri sadece bu amaç dahilinde kullanılacaktır. Aksi halde söz konusu ödenekler ihtiyaç olan illere aktarılmak üzere tenkis edilecektir.

- Okul Öncesi Eğitimde; yıllık programlarda gösterilen hedefe ulaşılabilmesi için 2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında yer alan ilkokul projelerinden 12-16 derslikli olanların bünyesinde (2) Anasınıfı, 20-24 derslikli olanların bünyesinde (3) Anasınıfı ile birlikte ayrı bir girişi, kız-erkek öğrenci wc grupları, yemek salonu ve ofisi (ısıtmaya yönelik küçük mutfak) olacak şekilde okul öncesi eğitim kurumlarına yer verilmesi sağlanacak ve yeni yapılan anaokulları eğitime açıldığında anasınıfları hiçbir şekilde eğitime kapatılmayacaktır.
- Plan hedeflerine göre okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak için, ilkokul binalarının zemin katlarında okul öncesi eğitime olanak tanıyan gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

III- Yatılı Bölge Ortaokulları Onarımı

- Bakanlığımızın kullanımındaki binalardan -özellikle yatılı olanların- depreme karşı güçlendirilmesi ve onarımı büyük önem arz ettiğinden halen yürütülen projeler dâhilinde bu okulların onarımı ve güçlendirilmesine devam edilecektir.
- Program hazırlığında bu okulların özelliği de dikkate alınmak suretiyle, güçlendirme ve onarım ile büyük ve küçük onarımlarının yapılabilmesi için yeteri kadar ödenek planlanacaktır.
- Onarım planlaması yapılırken, uygulama projesi yapılamayan onarım işlerinde, hazırlanan rölövelere dayalı olarak düzenlenen mahal listeleri ve metrajlara göre yaklaşık maliyeti hesaplanacaktır.

IV- Özel Eğitim Hizmetleri

Özel eğitim; özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin, eğitsel ve sosyal gelişimlerini destekleyerek geliştiren programlarla, en az sınırlandırılmış eğitim ortamlarında, özel öğretim yöntem ve teknikleri ile özel olarak hazırlanmış araç gereçler kullanılarak, üst öğrenime, iş/meslek alanlarına hazırlanmalarını, topluma uyumlarını, bağımsız yaşam becerileri kazanmalarını, bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını, kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını ve üretken olmalarını sağlamayı amaçlar.

Bakanlığımızca, zorunlu eğitim dönemleri okul öncesi dönemden başlayarak ortaöğretimi de kapsayacak şekilde düzenlenen özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için her tür ve kademede kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitim hizmeti verilebildiği gibi bu bireyler için özel eğitim kurumları da açılmaktadır. Bu kapsamda görme, işitme, ortopedik, zihinsel yetersizliği olan bireyler ile otizmi olan bireyler için örgün eğitim hizmeti sunan özel eğitim okul/kurumları Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak eğitim faaliyetlerini yürütmektedir. Ayrıca zorunlu öğrenim çağında olan ve sağlık problemleri nedeniyle doğrudan eğitim kurumlarından yararlanamayacak özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için de evde veya hastanede eğitim hizmetleri sunulmaktadır.

Özel eğitim kurumlarının da 222 sayılı Kanunun 6. maddesi kapsamındaki eğitim kurumları arasında bulunması nedeniyle bu eğitim kurumlarına da bütçeden gerekli ödenek ayrılacaktır.

Bu kapsamda Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı hazırlanırken aşağıda açıklanan hususların göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

- Temel Eğitim kurumları yapım planlanmasında özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerden tam zamanlı kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitim alanlar için 8-12-16-20 ve 24 derslik kapasiteli okulların tümünde bir (1) adet destek eğitim odasına yer verilecektir.
- Özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve yetenek türlerine uygun eğitim almalarını sağlamak amacıyla hizmet sunan kurumlar olan Bilim ve Sanat Merkezleri yaygınlaştırılacaktır.
- Özel eğitim ihtiyacı olan çocukların okul öncesi dönem eğitimine erişimlerini sağlamak amacıyla ihtiyaç doğrultusunda özel eğitim anaokullarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
- Orta/ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireyler veya otizmi olan bireyler için gündüzlü eğitim hizmeti sunulması amacıyla I. ve II. kademe olarak açılan özel eğitim uygulama merkezi (okulu)'nin büyükşehir olan illerin tüm ilçelerinde, diğer illerimizin merkezlerinde ve nüfusu kalabalık olan ilçelerinde en az bir veya ihtiyaca göre 2-3 özel eğitim uygulama merkezi (okulu) inşa edilecektir.
- Tam zamanlı kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam edemeyecek durumdaki özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitime erişimlerini sağlamak amacıyla, okulöncesi, ilkökul ve ortaokullar bünyesinde özel eğitim sınıfları açılacaktır.
- Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme, tanılama, izleme ve yönlendirme hizmetlerini yürüterek birey için en az sınırlandırılmış eğitim ortamını önerir, birey ve ailesine destek eğitim ile rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini sunan, büyük çoğunluğu amacına uygun olmayan binalarda hizmet veren rehberlik ve araştırma merkezi binalarının bakım ve onarımları yapılarak mevcut binaların fiziki şartları iyileştirilecektir.
- Eğitime %100 Destek Projesi ve buna benzer projeler de göz önünde bulundurularak il yönetimlerince, mahalli imkânlar ile hayırsever kişi ve kuruluşların katkılarının özel eğitim alanında değerlendirilmesine de özen gösterilecektir.
- İl ve ilçe merkezlerinde atıl durumda bulunan kamu binalarının özel eğitim alanında değerlendirilmesine öncelik verilecektir. Bu binaların fiziki iç ve dış mekânlarında gerekli tadilat, bakım ve onarımlar yapıldıktan sonra açılış onayı için ilgili Genel Müdürlüğe teklifte bulunulması gerekmektedir.

V- Rehberlik Hizmetleri

Rehberlik, eğitim sisteminde; eğitsel-mesleki gelişim yönlendirme, önleme ve psikososyal müdahaleye yönelik ruh sağlığı hizmetleri, aile rehberliği, kurumsal danışmanlık, psikolojik ölçme değerlendirme yöntem ve araçlarının temini, geliştirilmesi ve dağıtımına ilişkin rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerini vermek, çeşitli eğitim tür ve kademeleri arasında rehberlik hizmetlerinin bir bütün olarak verilmesini, hizmetlerdeki yöntem ve araçların bilimsel standartlara uygunluğunu sağlamayı amaçlar.

VI- Uygulama Projeleri

Proje seçiminde; mevcut öğrenci sayısı, yörenin eğitim gereksinimi, arsa büyüklüğü, konumu ve yerleşim birimlerinin gelecekteki nüfus artışından dolayı gereksinim duyacağı fiziki kapasite ve Bakanlığımızca hazırlanan ihtiyaç programları dikkate alınacaktır.

Projelerin arsalarla uygulanmasında, ileride ek derslik, spor salonu, pansiyon, çok amaçlı salon, yemekhane gibi eklentilerin yapımına ihtiyaç duyulabileceği de dikkate alınarak arsaların ekonomik ve optimum kullanılmasına özen gösterilecektir.

Bakanlığımızca 2014 yılında; değişen müfredata ve çağın eğitim ihtiyacına cevap verebilecek, yeterli sosyal mekânlarla desteklenmiş, yürürlükteki teknik mevzuata (Deprem

Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, Sığınak Yönetmeliği, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ve Fiziksel Engellilerle ilgili Genelgemiz ve Erişilebilirlik ve İzleme Denetleme Yönetmeliği) uygun, iklimsel bölge farklılıklarının göz önüne alındığı, güvenli, ekonomik, estetik ve nitelikli eğitim ortamlarını içeren yeni tip projeler hazırlanmış ve yatırım programında uygulanmak üzere Valiliklere gönderilmiştir. Bundan dolayı; kaynağı ne olursa olsun eğitim yapılarının yapımında MEB 2014...kodlu yeni tip projeler uygulanacaktır. Tip projelerin mühendislik projeleri, zemin özellikleri ve arsa koşullarına göre gözden geçirilecek, gerekli teknik revizyonları ihale öncesinde yapılacaktır.

Arsa şekli, büyüklüğü, topoğrafyası, zemin özellikleri gibi nedenlerle Bakanlığımız tip projelerinin uygulanmasının mümkün olmaması halinde Bakanlığımız İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığından izin alındıktan sonra özel proje uygulanacaktır.

Özel proje uygulanmasının zorunlu olduğu hallerde; Bakanlığımızca hazırlanan ihtiyaç Programları ve “Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzu”nda yer alan hususlar dikkate alınarak, yürürlükteki eğitim mevzuatına, Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmeliğe, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğine, Sığınak Yönetmeliğine, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe, engellilerle ilgili TS 9111 ve TS 12576 no.lu standartlara, Genelge ve mer’i mevzuatına uygun olarak mimari projeler hazırlanacak; arsaya ilişkin imar durum belgesi, plankote ve vaziyet planı ile birlikte Bakanlığımıza gönderilerek avan proje ve kesin proje safhalarında Bakanlığımızdan fonksiyon yönüyle uygunluk görüşü alınacaktır. Bakanlığımızdan uygunluk görüşünün alınmadığı hiçbir özel proje uygulanmayacaktır.

Uygulanması planlanan eski tip ilköğretim okulu projeleri; Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmeliğe, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğine, Sığınak Yönetmeliğine, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğe, engellilerle ilgili TS 9111 ve TS 12576 no.lu standartlara, Genelge ve mer’i mevzuatına göre mühendislik revizyonları yapıldıktan sonra uygulanacaktır.

Ayrıca; uygulanacak projelerde erişilebilirlik ile ilgili tedbirler alınacak, projeler 2009/90 sayılı Fiziksel Engelliler İçin Okul Binalarında Yapılması Gereken Düzenlemeler konulu Genelge esaslarına, TS 9111 ve TS 12576 no.lu standartlara göre revize edildikten sonra uygulamaya konulacaktır. Engellilere yönelik yapılması gereken bu düzenlemeler için yeterli onarım ödeneği ayrılacaktır.

Bakanlığımızca hazırlanan ve uygulamaya konulan Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı kapsamında yapımına başlanmış veya tamamlanmış mevcut eğitim tesislerine kat ilavesi yapılmasına izin verilmeyecektir.

Proje seçimi ve uygulanması sırasında; mimari projelerin temel kurgusunu ve statik sistemini değiştirecek, fonksiyonel dengeleri bozacak şekilde esaslı revizyon yapılmayacaktır. Tip mimari projelerde revizyon yapılmasının gerekli olması halinde, revize proje fonksiyon yönüyle incelenmek üzere Bakanlığımıza gönderilecek ve uygun görüş alınacaktır. Her türlü proje revizyon talepleri, işin ihalesinden önce Bakanlığımıza intikal ettirilecek, sözleşmelerin imzalanmasından sonra proje değişikliğine gidilmeyecektir.

VII- Kamulaştırma - Satın Alma

İmar planında ilköğretim tesis alanı olarak ayrılmış, mülkiyeti şahıslara ait taşınmazların kamulaştırılması amacıyla *Büyükşehir statüsünde olmayan 51 il için* bütçede ayrıca kamulaştırma ödeneği ayrılmadığından bu maksatla ihtiyaç olabilecek ödenekler program ödeneğinden karşılanarak detayda belirtilecektir.

Kamulaştırma iş ve işlemleri Bakanlığımız İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı'nın 2017/8 sayılı Kamulaştırma Genelgesi hükümleri doğrultusunda yürütülecektir.

VIII- Yıl İçinde Yapılacak Program Değişiklikleri

a. Ek Yapım Programı

2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı Bakanlığımızca onaylanarak uygulamaya konulduktan sonra; programda yapılacak değişiklikler, programa alınacak yeni projeler ve yılı bütçesindeki gelişmeleri kapsayan Ek Yapım Programları; kişi, kurum ve kuruluşlarca bağış olarak yapılanlar dâhil Bakanlığımız onayı alındıktan sonra uygulamaya konulacaktır.

Bakanlık onayı ile programa bağlanmış (Tablo-2) işlerin proje parametrelerinde (ad, yer, karakteristik, proje tipi, başlama-bitiş yılı, proje tutarı, harcaması, ödeneği) yapılan değişikliklerin bazılarının Valiliklerce iş ihale edildikten sonra Bakanlığımıza intikal ettirildiği tespit edilmiş olup bu durum inşaatların tasfiyesine ve dolayısıyla eğitim yapılarının hizmete açılmasının gecikmesine, gereksiz maliyet artışlarına ve yatırım programının aksamasına neden olduğu gibi ödenek temininde de güçlüklerle karşılaşılmasına neden olmaktadır.

Bu nedenle, 2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında (Tablo-2) yer alan ancak parametreleri (ad, yer, karakteristik, proje tipi, başlama-bitiş yılı, proje tutarı, harcaması, ödeneği) revize edilmesi gereken -Valilik tarafından hesaplanan tahmini bedeli programda yer alan proje tutarından yüksekse, proje karakteristiğinde bir değişiklik yapılacaksa, proje yeri ilin ilçeleri arasında değiştirilecekse- projeler için Valiliklerce Ek Yapım Programı (Tablo-7) düzenlenecek ve Bakanlık onayından sonra uygulamaya konulacaktır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin "Uygulama İlkeleri ve Yaklaşık Maliyet" başlıklı 4. maddesinin 6. fıkrası ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Temel İlkeler" başlıklı 5. Maddesinde yer alan; "Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz." hükmü gereği Valiliklerce Bakanlık onayı ile yürürlüğe giren Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında yer almayan hiçbir iş için program bütçesinden harcama yapılmayacak ve yeterli ödeneği bulunmayan projelerin ek program ile parametreleri revize edildikten sonra ihale edilecektir.

Programdan çıkarılan ve değiştirilen işlerle ilgili gerekçe ve yeni işler için gösterilen ödeneğin nasıl karşılanacağı üst yazıda belirtilecek ve bütçedeki gelişmelerin izlenmesi bakımından her ek yapım programı (Tablo-7), (Tablo-1) ve (Tablo-5) ile birlikte tasdikli olarak Bakanlığımıza gönderilecektir. Finansmanı gösterilmeyen ve arsa problemi bulunan projeleri içeren ek programlar Bakanlıkça işlem yapılmadan iade edilecektir.

b. İş Artışı (%10)

Bakanlık onayı ile 2016 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programına bağlanmış 23.041 dersliğin sosyal donatıları ile birlikte yapımı için anahtar teslimi götürü bedel ihaleleri neticesinde sözleşme bedelinin %10'u üzerinden iş artışına gidilmesinin bütçeye getireceği ek mali yükün 2.304 dersliğin sosyal donatıları ile birlikte yapılamamasına neden olacağı aşikârdır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62/c Maddesinde; "Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz... Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur..."

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 15. Maddesinde; "Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve idare ile yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

a)İşin yapılma veya teslim yeri.

b)İşin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.”

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 24. Maddesinde; “Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a)Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b)İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

Şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una, ... Süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.... İşin bu şartlar dâhilinde tamamlanamayacağına anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur...” hükmüne yer verildiği bilinmektedir.

Ayrıca; Millî Eğitim Bakanlığı mülga Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığının 06.10.2010 tarihli ve 6139 sayılı (2010/62 no.lu) Genelgesinin 1. maddesinde: “Bilindiği üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve ilgili yönetmelikler yürürlüğe konularak, yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel sözleşme yapılması esası getirildiğinden; yapım aşamasında İdare ve yükleniciler arasında anlaşmazlıklara meydan verilmemesi amacıyla, ihale öncesi hazırlıkların mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nün 16.04.2003 tarih ve 1769 sayılı Genelgesine uygun yapılması, iş ve imalatların eksiksiz tarif edilmesi gerekmektedir.” **ifadesine yer verilmiş olmakla, projelerde ve mahal listelerinde belirtilen iş ve imalatların ihaleden önce eksiksiz tarif edilmesi gerektiği hatırlatılmıştır.**

Bu nedenlerle, yatırım programında yer alan ve projesine uygun olarak Valilik yetki ve sorumluluğunda ihalesi yapıp sözleşmesi imzalanan ve inşaatı devam etmekte olan projelerde sonradan yapılması planlanan imalat değişikliklerinin işin sözleşme bedeli üzerinden %10 iş artışı dâhilinde yaptırılmasına ilişkin taleplerin, **öngörülemeyen durum, zorunluluk, sözleşmeye esas proje içinde kalma ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarının dördünü birden taşıması gerekmektedir.**

Ayrıca, özel mevzuatlar gerekçe gösterilerek anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %30'unu aşan iş artışı ve ödenek talepleri için; 4734 sayılı KİK, 4735 sayılı KİS Kanunu ve uygulama yönetmelikleri gereği anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde yasal sınır olan sözleşme bedelinin %10'unu aşan iş artışının olması halinde hiçbir şekilde ödeme yapılmayacaktır. Söz konusu işin bu şartlar (%10) dâhilinde tamamlanamayacağına anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabın genel hükümlere göre tasfiye edilmesi gerekmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 14. maddesinde yer alan "yüklenici, kendisine verilen projelerin ve/veya şartnamelerin, teslim edilen işlerinin veya malzemenin veyahut talimatın, **sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olduğu veya fen ve sanat kurallarına uymadığı** hususlarındaki karşı görüşlerini teslim ediliş veya talimat alışı tarihinden başlayarak **on beş gün** içinde (özelliği bakımından incelenmesi uzun sürebilecek işlerde, yüklenicinin isteği halinde bu süre idarece artırılabilir) hem yapı denetim görevlisine, hem de idareye yazı ile bildirmek zorundadır. Bu sürenin aşılması halinde yüklenicinin itiraz hakkı kalmaz" hükmü gereği, **sözleşme ve eklerinde bulunan hükümlere aykırı olmayan veya fen ve sanat kurallarına uygun imalatlarda herhangi bir değişikliğe gidilmemelidir.**

Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi ile ilgili hükümler, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21. maddesinde; "yapım sözleşmelerinde **öngörülmemeyen durumlar** nedeniyle bir iş artışının **zorunlu** olması durumunda, artışa konu olan iş, "**sözleşmeye esas proje içinde kalması ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,**" şartıyla iş miktarındaki artışı uygun görmüş olup, işin bu şartlar altında dahi tamamlanamayacağına anlaşılması durumunda ise, artış yapılmaksızın hesabının genel hükümlere göre tasfiye edilmesi,

(Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi) gerekmektedir.

Ayrıca, Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21. maddesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün olan imalatların, aynı şartnamenin 22. maddesinde yer alan "İdare istediği takdirde; bir işte, sözleşmeye esas proje içinde kalan ancak öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde, ayrıca bir yükleniciye yaptırılması mümkün olan bir işi başkasına da yaptırabilir, bundan dolayı yüklenici herhangi bir hak talebinde bulunamaz." **hükümü doğrultusunda da değerlendirilmesinin mümkün olduğu da bilinmektedir.**

Öngörülemeyen durum, zorunluluk, sözleşmeye esas proje içinde kalma ve teknik veya ekonomik olarak asıl işten ayrılmasının mümkün olmama şartlarını taşımayan dış cephe, döşeme, duvar kaplamaları, peyzaj imalatları vb. **keyfi değişiklikler için iş artışı taleplerinin dikkate alınmayarak projelerin belirlenen maliyet tavanı, yatırımın bütçesi içerisinde kalınarak sözleşmesi dâhilinde tamamlanarak hizmete alınması için gerekli tüm tedbirler Valiliklerce alınacaktır.**

Yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak Bakanlık onayı ile Temel Eğitim Kurumları Yapım Programına bağlanmış yatırım harcamalarının eğitim amaçları doğrultusunda etkili ekonomik ve verimli kullanımının sağlanmasını teminen %10 iş artışına mahal vermeyecek şekilde ihale dosyasının eksiksiz hazırlanması ve yatırımların sözleşme bedeli ve süresi içinde tamamlanarak hizmete alınması için gerekli tüm tedbirler Valiliklerce alınacaktır.

*(Bkz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, 2013/29 no.lu İlave İş Artışı Genelgesi)

E- DİĞER ESASLAR

Enerji Verimliliği Kanununun, 02.05.2007 tarihli ve 26510 sayılı, Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Arttırılmasına Dair Yönetmeliğin 25.10.2008 tarihli ve 27035 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığı, ayrıca; Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünün 14.02.2008 tarihli ve 1808 (2008/2) sayılı ve 12.08.2008 tarihli ve 9730 (2008/19) sayılı Genelgesinde Kanun ve Yönetmelikle getirilen ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından www.eie.gov.tr internet adresinde yayımlanan tedbirlerin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi talimatının verildiği bilinmektedir. Temel Eğitim Yapım Programlarının hazırlanmasında, yukarıda bahsedilen Yönetmeliğin 31 ve 32. maddelerinde verilen internet adreslerinde yayımlanan uygulamaların gerçekleştirilmesi için gerekli planlamanın yapılması sağlanacaktır.

222 sayılı Kanunun 76. maddesi gereği ilköğretim giderlerinde kullanılmak üzere İl Özel İdarelerinin kesinleşmiş (222 sk.-76/b ye göre) gelirlerinin en az % 20' si olması gerekmesine rağmen eğitim ihtiyacının öncelik ve aciliyeti nedeniyle, söz konusu payın daha fazla oranda ayrılması için gayret gösterilecektir.

Bu hususun izlenmesi maksadıyla 2015 Mali Yılı İl Özel İdaresinin kesinleşmiş gelirleri toplamı ve (222 sk.-76/b ye göre) gelirlerinin en az % 20'sini gösteren ilgili il özel idaresi genel sekreterliğinden onaylı alınacak yazı programla birlikte Bakanlığımıza getirilecektir.

10.11.1986 tarihli ve 1986/90 sayılı Genelge gereğince 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu kapsamı içinde yıllık yapım programına alınan, Bakanlığımızca onaylanan programda gösterilen ve ödeneği halk katkısı ile finanse edilen işler için uygunluk belgeleri istenilmesi halinde Valilikçe düzenlenerek ilgili kişi ve kuruluşlara verilecektir.

Temel Eğitim kurumlarının başka amaçlarda kullanılması için tahsisleri talep edilmeyecek, mevcut bina ve tesislerin tamamı amaçları doğrultusunda kullanılacak olup bu nedenle;

- Atıl vaziyette bulunan ve ihtiyaç duyulan bina ve tesislerde gerekli tadilat ve onarım yapılarak okul öncesi, ilkokul, ortaokul, özel eğitim okulu kurum ve sınıfları hizmetlerinde kullanılması esas alınacak,

- Bugüne kadar, temel eğitim hizmetleri dışında kullanılmak üzere geçici tahsisi yapılan bina ve tesislerden gereksinim duyulanların temel eğitim hizmetlerinde kullanılması için gerekli önlemler alınacak,
- **Başka kurum ve kuruluşlara tahsis edilen okul, bina ve tesislerin bulunduğu bölgelerde yeni derslik yapımına yer verilmeyecek,**
- Yılı bütçe tekliflerini hazırlamak için Valiliklerce düzenlenip Bakanlığımızca kullanılan istatistiki veriler esas alındığından, ihtiyacı olmayan ya da başka hizmetlere tahsis edilmek amacıyla yatırım programına yeni iş alınması halinde Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından bu hususlar tespit edilmekte ve yatırım programının onaylanmaması gündeme gelmekte veya uzun yazışmalara sebebiyet verilmektedir.

Valiliklerimizin bu hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir.

Nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde kiralık veya geçici binalarda öğretim yapmakta olan ve yeterli sayıda öğrencisi bulunmayan okullara devam eden öğrencilerin, çevredeki okulların olanaklarından yararlanmaları sağlanacaktır.

Valilikler, daha önce hazırladıkları ve il genel meclisinden geçirdikleri yapım programlarını bu ilkeler ve esaslar çerçevesinde yeniden bir değerlendirmeye tabi tutarak önceliklerini ve ağırlıklarını tespit etmek suretiyle, sınırlı kaynağın en rasyonel, ekonomik, etkin ve zamanında değerlendirilecek şekilde dağılımını sağlayacaklardır.

Yatırımların planlanan zaman ve maliyet tavanı içerisinde gerçekleştirilmesi için bu genelge ile istenilen tüm bilgi ve belgelerin sağlıklı olarak düzenlenmesi önemli bir husus olarak değerlendirilmektedir.

222 sayılı Kanununun 79. maddesinde; *“Bu planlar il bütçesiyle birlikte tetkik ve tasdik edilmek üzere İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlıklarına gönderilir. Millî Eğitim Bakanlığı sebep göstermek suretiyle planlar üzerinde değişiklikler yapabilir.*

Bu planların uygulanmasından başta Mülkiye Amirleri, İl Daimi Komisyonları, Millî Eğitim Müdürleri, İlköğretim Müfettişleri, İlçe Eğitim Müdürleri yükümlü ve sorumludurlar.” denilmektedir. Belirtildiği üzere uygulamadan doğan her türlü sorumluluk Valiliğe aittir.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Eğitim Kanununun 51. Maddesinde yer alan; *“Her derece ve türdeki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler çevrenin ihtiyaçlarına ve uygulanacak programların özelliklerine göre Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır.”* hükmü gereği planlama yetkisi Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 58. maddesi ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26. maddesine göre işlem yapılması gerekmesi halinde; Bakanlığımız Strateji Geliştirme Başkanlığınca yayımlanan ve Valiliklere gönderilen 2008/20 sayılı Genelgeye göre işlemler yürütülecektir.

F- İZLEME RAPORLARI

Programa alınan işler, yatırım uygulama raporlarıyla izlenecektir. Bu raporlarda işin uygulama yılı başlangıcından dönem sonuna kadar ve dönem içinde harcama ve gerçekleşme durumları, bunların finansman ayrıntısı (Genel Bütçe-Halk Katkısı) belirtilecektir.

Projenin güncel durumuna ilişkin izleme raporları;

1 Ocak – 31 Mart,

1 Nisan – 30 Haziran,

1 Temmuz – 30 Eylül,

1 Ekim – 31 Aralık

dönemlerini kapsayacak şekilde hazırlanacak, *en geç dönem sonunu takip eden 15 gün içinde* İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığına gönderilecek, ayrıca Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve

Strateji Geliştirme Başkanlığına da birer örneği gönderilecektir. *Yıl içerisinde ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar nedeniyle ek yapım programları çerçevesinde yapılan değişiklikler; Bakanlıkça onaylanmasından sonra dönem raporlarına yansıtılacaktır. İllerin planlanan ödenekleri zamanında gönderilen İzleme Raporlarına göre işleme alınacaktır.*

Ayrıca, dönem izleme raporları yukarıda açıklandığı şekilde hazırlanıp tasdik edildikten sonra Bakanlığımıza (İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı) gönderilecek ve **iedb@meb.gov.tr** adresine elektronik posta olarak gönderilerek, herhangi bir gecikmeye meydan verilmeyecektir.

G- TABLOLARA DAİR TANIMLAR VE AÇIKLAMALAR

I) TABLO-1 / TABLO-3

GELİRLER

Geçen Yıl Bütçesinden Devreden Ödenek: 2016 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Bütçesi kapsamında planlanan ancak 31.12.2016 tarihine kadar kullanılmadığı için 2016 yılı bütçe kapanışı neticesinde 2017 yılı bütçesine devreden, (Tablo-4)'te hesaplanan toplam ödenek tutarıdır.

222/76-b Göre İl Özel İdaresinden Konulan Ödenek: 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76. maddesinin (b) fıkrası gereğince özel idare bütçesine yıllık gelirlerinin en az %20'si oranında konulacak ödenektir. Valiliklerimizce bu oranda ödeneğin ayrılması hatta arttırılması için çaba gösterilecek ve onaylanan bütçelerindeki ödenekler bu satıra yazılacaktır.

222/76-d,e,f,h,i,j Göre Elde Edilen Gelirler: Kanunun ilgili maddeleri gereği elde edilebilecek her türlü gelirler toplamıdır.

222/76-g Göre 2017 Yılında Elde Edilen Gelirler (Halk Katkısı): 2017 yılı programı kapsamında kişi, kurum ve kuruluşlarca yapımı gerçekleştirilecek temel eğitim kurumlarının yapımı için taahhüt edilen hayırsever katkılarıdır.

Bakanlıkça Tahsis Edilen Ödenek (222/76-a): Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Devlet Bütçesinden tahsis edilecek ödeneklerdir.

Diğer Gelirler: 222 sayılı Kanunda yer almayan ancak değişik mevzuat düzenlemeleri kapsamında -daha önceki yıllarda Devlet Yatırım Programında olup tamamlanan yatırımlardan artan ödenekler ile "Okul ve Eğitim Yerleşkesi Gibi Eğitim Tesislerinin Eğitim Öğretim Hizmetlerinde Kullanılması Kaydıyla Kiralanmasına Dair Usul ve Esaslar" çerçevesinde elde edilen kira gelirleri gibi- elde edilen diğer gelir kaynaklarıdır.

Yılı Ödeneği: Sene başında onaylanan yapım programında planlanan ödeneği ifade eder.

İlave Ödenek: Yıl içinde elde edilen ek gelirleri ifade eder.

GİDERLER

YATIRIM HARCAMALARI:

İnşaat Projeleri: Bu bölümde anaokulu, ilkokul, ortaokul, imam hatip ortaokulu, yatılı bölge ortaokulu inşaatlarına ait Tablo-2'de planlanan 2017 yılı yatırımı genel toplamları, ilgili satırlarda ayrı ayrı gösterilecektir.

Büyük Onarım: Bu bölümde anaokulu, ilkokul, ortaokul, imam hatip ortaokulu, yatılı bölge ortaokulu onarım harcamalarına ait Tablo-2'de planlanan 2017 yılı onarım genel toplamları, ilgili satırlarda ayrı ayrı gösterilecektir.

Diğer Harcamalar:

- **Kamulaştırma - Satın alma:** 2017 yılı içerisinde temel eğitim bütçesiyle kamulaştırılması ve satın alınması Tablo-3'te planlanan temel eğitim kurumları arsa bedellerinin toplamı bu satıra yazılacaktır.

Yeni yapımı planlanan temel eğitim kurumları arsalarının özellikle Köy Tüzel Kişilikleri, İl Özel İdareleri ve Hazine mülkiyetinde olanlardan bedelsiz temin edilmesi gerekmektedir. Yürürlükteki imar planları ve yerleşim bölgelerine göre arsaların kamulaştırma veya satın alma yoluyla temin edilmelerinin zorunlu olması halinde bu kamulaştırma için ödenek ayrılacak, ayrılan bu ödeneğin sarf edileceği yerler ve ödenek miktarları Tablo-3'te gösterilecektir.

Temel Eğitim Kurumları için arsa ve arazinin satın alınması veya kamulaştırılması işlemleri, köy okulları için Köy Tüzel Kişiliklerine, büyükşehir statüsünde bulunmayan 51 ilde şehir ve kasaba okulları için İl Özel İdarelerine ait olduğundan umumi mevzuata göre gerçekleştirilecek bu işlemlerde sonradan çıkabilecek hukuki problemlerin önlenmesi amacıyla azami dikkat gösterilecektir.

Büyükşehir statüsünde bulunan 30 il, Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı kapsamında kamulaştırma planlamayacaklardır.

- **İlk Tesis Okul Eşyası:** 2017 yılı içerisinde temel eğitim bütçesiyle Tablo-3'te planlanan donatım harcamaları toplamı bu satıra yazılacaktır.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun ilgili maddesi gereğince temel eğitim yapım programında ilk tesis okul eşyası için de ödenek ayrılması öngörülmektedir.

Ayrılacak bu ödenekten önceki yıllarda binaları yapılmış, ancak donatımı tamamlanmamış okullar ile eşyaları kullanılamaz durumda olan ve yenilenmesi gereken okullar için de kullanılması planlanabilecek ve Tablo-3'te detaylandırılacaktır.

- **Geçen Yıl Borçları:** Geçmiş yıllarda tamamlanmış ve 2017 yılı programında yer almayan projelerle ilgili kesin hesap farklarından kaynaklanan geçmiş yıl yatırım giderleri borçlarıdır. Tablo-3'te bu amaçla teklif edilmiş proje ödenekleri toplamı bu satıra yazılacaktır.
- **Cari Harcamalar:** İl Özel İdarelerinin yıllık gelirlerinin en az %20'si oranında eğitim için ayıracakları ödenekler; 65. Hükümet Programı ve 10. Kalkınma Planı gereği ikili eğitimden tekli eğitime geçilmesi amacıyla Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okulların yapım, onarım, donatım ve kamulaştırma gibi harcamalarında kullanılacaktır.

Bu kapsamda derslik ihtiyacı olmayan, okul onarım, donatım ve kamulaştırma işlemleri için fazla bütçe gerekmeyen iller cari giderleri için planlama yapabileceklerdir.

222 sayılı Kanunun 78/b maddesine göre İlköğretim Bütçesinin %30'unu aşmamak üzere yapılacak harcamaların dağılımı bu tabloda gösterilecektir.

NOT: Tablo-1'de gösterilen gelirler genel toplamı ile giderler genel toplamı ilgili satırlarına yazılacak ve gelir/gider bütçelerinin eşit olmasına dikkat edilecek,

II) TABLO-2

Proje Adı: Yeni proje adları belirlenirken kısa ifadeler kullanılacak ve proje adlarının birbirinden ayırt edilebilir (köy, mahalle) olmasına dikkat edilecek olup proje adı eksiksiz olacak belirtilecektir.

Geçtiğimiz yıllarda yatırım programında yer alan işler ihale edilmemiş ise programa alınış durumuna bakılmaksızın 2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı Hazırlama

Esaslarına göre tekrar gözden geçirilecek, yapılmasına gerek duyulması halinde bu tabloda gösterilecek, aksi halde gerekçeleri belirtilmek suretiyle programdan çıkarılacaktır.

Bakanlığımızca onaylı yıkım kararı bulunan eğitim yapılarının proje adlarının sonuna (yık-yap) ifadesi düşülecektir.

Okul Türü: Anaokulu (AO), İlkokul (İO), Ortaokul (OO), İmam Hatip Ortaokulu (İHO), Yatılı Bölge Ortaokulu (YBO) kısaltmaları kullanılacaktır.

Karakteristiği: Yeni ve ek okul bina hücrelerine derslik sayısı; pansiyon ve yemekhane hücrelerine öğrenci kapasitesi, lojman hücrelerine daire sayısı, spor salonu ve çok amaçlı salon hücrelerine salon adedi, güçlendirme ve onarım hücrelerine ise (x) yazılacaktır.

Tip Proje No: Seçilen proje ülke genelinde uygulanan tip projelerden biri ise tip proje numarası; mahallen hazırlanıp fonksiyon yönüyle Bakanlığımızca uygun görülen özel proje ise “özel” yazılacaktır.

Taban Alanı: İnşaatın zemine oturan kısmının alanıdır.

Toplam İnşaat Alanı: Taban alanı ve katların inşaat alanlarının toplamıdır.

Taban alanı ve toplam inşaat alanlarının tespitinde Bakanlığımızca Valiliklere gönderilen doküman ve projelerden faydalanılacak olup bu hücreler onarımlarda boş bırakılacaktır.

Projenin Durumu: 2017 yılından önce programa alınmış ve başlama yılı 2017 olmayan projeler DEVAM eden proje olarak gösterilecek olup ilk defa 2017 yılında programa alınmış ve başlama yılı 2017 olan projeler YENİ proje olarak gösterilecektir.

Başlama Yılı: İşin programa alındığı yıldır.

Bitiş Yılı: İşin bitirilmesi için öngörülen yıldır.

Proje Tutarı: İşin başlangıcından bitimine kadar olan toplam maliyettir. İhale edilmiş işlerde ihale bedeli + KDV + fiyat farkı toplamından oluşan sözleşme bedelini, 2016 programında yer alan ancak ihalesi yapılmamış işlerde 2017 yılına güncellenen bedeli, 2017 yılında programa alınan yeni projelerde Ödenek Teminine Esas Tahmini Bedel Hesabına (Ek-4) göre tespit edilen bedeli ifade eder. Bakanlığımız MEB.2014... kodlu projelerde basit hesapla her şey dâhil toplam birim m² fiyatı 1.600.-TL/m², diğer projelerde ise 1.200.-TL/m² öngörülmektedir. Ödenek teminine esas tahmini bedel hesabı sadece yeni ve ikmal inşaatlarını kapsayacak olup mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün 16.04.2003 tarihli ve 1769 sayılı yazılarında belirtilen esaslara göre tespit edilecektir. Onarım planlaması yapılırken, uygulama projesi yapılamayan onarım işlerinde, hazırlanan rölövelere dayalı olarak düzenlenen mahal listeleri ve metrajlara göre yaklaşık maliyeti hesaplanacaktır.

İkmal işlerinde ise inşaat hiç yapılmamış gibi tamamını kapsayacak şekilde hesap yapılacak, bir komisyon marifetiyle işin yapılan kısmının fiziki yüzdesi belirlenecek ve toplam bedelden yapılan kısım düşülecektir.

Ödenek Teminine Esas Tahmini Bedel Hesabı; yürürlükte olan “Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkındaki Tebliğ” den projeye uygun yapı sınıfı belirlenerek ekte gönderilen tip Ek-4’e göre düzenlenmeli ve inşaat-makine-elektrik mühendisi olmak üzere en az 3 teknik personel tarafından hazırlanmalıdır.

Yatırım programında yer alan işlerin yasada öngörülen süre içerisinde ihalesinin yapılabilmesi için ihale öncesi çalışmaların zamanında tamamlanması bakımından ilgili personelin bu işlere gereken önemi göstermesi gerekmektedir.

Geçtiğimiz yıllarda ödenek teminine esas tahmini bedel hesabında bazı hatalar yapılması nedeniyle aşağıdaki hususların yeniden belirtilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

1- Proje tipi ve toplam inşaat alanının (m²) eksiksiz yazılmasına,

2- Yapı yaklaşık birim maliyetinin hatasız alınmasına,

3- İşin ödenek teminine esas maliyetinin mutlaka yaklaşık maliyetle uyumlu olmasına azami dikkat edilmesi gerekmektedir. Yapı yaklaşık birim maliyetinin fazla olması nedeniyle arada fark oluşması durumunda, bu farka neden olan işin yapılacağı yer, mesafe, zemin, tesisat gibi unsurlar dikkate alınarak tespit edilecek bir yüzde ile çarpılmak suretiyle bedel artırımına gidilerek bu farkın bedel artışı yolu ile karşılanması gerekmektedir.

Bu artışın ayrıntılı teknik gerekçelerine ait rapor, imar planı, imar durumu belgesi, tapu, tahsis belgesi, kadastro çapı, plankote, vaziyet planı, geoteknik raporlar ile birlikte, proje parametreleri (ad, yer, karakteristik, proje tipi, başlama-bitiş yılı, proje tutarı, harcaması, ödeneği) revize edilmek üzere Temel Eğitim Kurumları Ek Yapım Programı (Tablo-7) düzenlenerek gönderilecek ve Bakanlık Onayı alındıktan sonra ihaleye çıkılacaktır.

Eğer yeterli ödenek yoksa ihale yetkilisi ihale onayını imzalamayacaktır.

Keza ihaleden sonra en düşük teklif yaklaşık maliyetin de üzerine çıkabileceğinden ihale yetkilisi mevcut ödeneğin isteklinin teklifi, KDV ve verilecekse fiyat farkını karşılayıp karşılamadığını kontrol edecek, eğer ödenek varsa ihaleyi onaylayacak, ödeneğin yetersiz olması durumunda ise ödeneğin temin edilmesi yönünde çalışma yapacaktır. İhale onay süresi zarfında ek ödeneğin temin edilmemesi durumunda ise ihale iptal edilecektir.

4- Ödenek teminine esas tahmini bedel hesabındaki meblağın yaklaşık maliyet ile uyumlu olması gerekmektedir. Aksi takdirde yeterli ödenek olmadığı için ihalenin yapılamaması gibi bir sonuç ortaya çıkacaktır.

5- Fiyat farkı ödenecek işlerde ise ödenek teminine esas tahmini bedel hesabında muhtemel fiyat farkı da dikkate alınarak ilave edilmelidir.

Harcaması: 31.12.2016 tarihi itibarıyla sözleşmesi kapsamında geçmiş her yıl yapılan harcamalar toplamı bu hücreye yazılacaktır. Tasfiye edilmiş işler de aynı şekilde hesap edilerek 1. ihale ve 2. ihale 2017 yılına getirilip toplanarak yazılacaktır.

2017 Yılı Yatırımı: İşin 2017 yılı için planlanan ödeneğidir. 2017 yılında bitecek işlerde, 2017 yılı ödeneği ile 2016 sonuna kadar yapılan harcamaların toplamı proje tutarını vermelidir.

III) TABLO-4

2016 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında yer alan eğitim yatırımları bütçesinden yapılan harcamalar ve 2017 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programına devreden ödeneği gösterir tablodur.

IV) TABLO-5

Eğitim yatırımlarının üzerinde yer alacağı arsa bilgilerini gösterir tablodur. 4734 sayılı Kanunun 62/c maddesi gereğince arsası problemlili olan yatırımlara programda yer verilmeyecektir.

Temel eğitim kurumları yapım programı (Tablo-2)'de, Ek Yapım Programı (Tablo-7) ile Bakanlık Onayı alınmadan değişiklik yapılamayacağından, (Tablo-5)'in birinci kısmındaki veriler (Tablo-2)'deki verilerin aynısı olmak zorundadır.

Ek yapım programı ile yeni projeler programa teklif edildiğinde (Tablo-5)'in düzenlenerek ek yapım programı ile birlikte Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

YATIRIMIN PLANLANDIĞI TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Okul yapımı için eğitim-öğretim ihtiyacı yönünden uygun bulunan arsa, ayrıca teknik yönden incelemeye tabi tutulur. Bu inceleme sırasında arsanın büyüklüğü, yapılması düşünülen bina veya binaların arsaya ne şekilde yerleştirilebileceği, arsanın spor ve gezinti alanlarının yeterli olup olmadığı ve inşaat yapmak için (yapı ekonomisi bakımından) uygun olup olmadığı araştırılır.

Okul arsalarının heyelan, taşkın, çığ gibi doğal afet tehlikesi olup olmadığına bakılır. Eğitim-öğretim yönünden ve teknik yönden okul yapımı için uygun ve gerekli bulunan arsalar üzerine okul yapılmasına karar verilir ve arsa plankotesi hazırlanır. Uygulanacak proje belirlendikten sonra da vaziyet planı düzenlenir.

Okul yapılmasına karar verilen arsaların imar planında okul alanı olarak ayrılmış olması halinde dahi gerektiğinde yukarıda belirtilen hususlarda inceleme yaptırılabilir.

V) TABLO-6

İkili eğitimden tekli eğitime geçiş için gerekli olan derslik ihtiyacının tespitine ve giderilmesine esas teşkil edecek Tablo-6 doldurulurken aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır:

- Tablonun birinci kısmına (TEMEL EĞİTİM KURUMLARI) ildeki mevcut tüm eğitim kurumlarına ait veriler yazılacak, tablonun ikinci kısmına (İKİLİ EĞİTİM YAPAN OKUL BİLGİLERİ VE TEKLİ ÖĞRETİM İÇİN GEREKEN DERSLİK SAYISI) ise sadece ikili eğitim yapan eğitim kurumlarına ilişkin veriler girilecektir.
- Tabloda yer alan veriler orta vadeli eğitim yatırımları planlamasına esas teşkil edeceğinden, verilerin doğruluğundan İl Mili Eğitim Müdürlükleri sorumludur.
- Okul öncesi verilerde bağımsız anaokulu bilgileri girilecektir. (Anasınıfları hariç)
- Okul öncesi kurumlar için derslik ihtiyacı hesaplanırken derslik başına düşen öğrenci sayısı 20 olarak baz alınmıştır.

VI) TABLO-7 / TABLO-8

Temel Eğitim Kurumları Yapım Programında (Tablo-2), Ek Yapım Programı (Tablo-7) ile Bakanlık onayı alınmadan değişiklik yapılamayacağından, Tablo-7 ve Tablo-8'in birinci kısmındaki veriler Tablo-2'deki verilerin aynısı olmak zorundadır.

PROJENİN GÜNCEL DURUMU

İhale Bedeli: İhale sonucunda yüklenici tarafından taahhüt edilen tutar, projenin ihale bedelidir. (KDV hariç)

Sözleşme Gereği Fiyat Farkı Verilecek: Yükleniciyle yapılan sözleşmede fiyat farkı verilmesi öngörülmüş ise **EVET**, fiyat farkı öngörülmemiş ise **HAYIR** yazılacaktır.

Toplam Sözleşme Bedeli (İhale Bedeli +KDV+FF): Sözleşmeye bağlanmış işin başlangıcından bitimine kadar olan toplam maliyetidir. İhale bedeli + KDV + (varsa) fiyat farkı toplamından oluşan sözleşme maliyeti bu hücrede gösterilecektir.

Proje bitirilecek şekilde ödenek ayrılmış ise 2016 sonuna kadar harcaması ile 2017 yılı yatırımı toplamı projenin sözleşme bedelini vermelidir.

Fiziki Gerçekleşme: Tablonun düzenlendiği tarihteki projenin fiziki gerçekleştirme oranı olup (%) olarak girilecektir.

2017 Yılı Harcaması: Tablonun düzenlendiği tarih itibarıyla yılı içinde yapılan harcamalar toplamı bu hücreye yazılacaktır.

Toplam Harcaması: Proje için, 31.12.2016 tarihi itibariyle yapılan harcama ile 2017 yılı içinde yapılan harcamaların toplamı bu hücreye yazılacaktır. Projenin toplam harcaması, proje tutarından büyük olamaz.

Açıklama: Bu kısma projenin mevcut durumu hakkında bilgi girilecek olup varsa belirtilmek istenilen hususlara değinilecektir. "Proje aşamasında", "ihale aşamasında", "ihale edildi", "sözleşme aşamasında", "yer teslimi yapıldı", "inşaat devam ediyor", "tasfiye edildi", "bitti" gibi ortak ifadeler kullanılacaktır.